Elinkeinoelämän keskusliitto EK
Asko Metsola
28.9.2026

Elinkeinoelämän keskusliiton lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi auktorisoiduista teollisoikeusasiamiehistä annetun lain muuttamisesta

Elinkeinoelämän keskusliitto (EK) kiittää mahdollisuudesta lausua asiasta talousvaliokunnalle. Kootusti EK kiinnittää valiokunnan huomiota seuraaviin seikkoihin:

- Auktorisoinnin muuttaminen toistaiseksi voimassa olevaksi on kannatettava ja hallinnollista taakkaa keventävä muutos.
- Auktorisoinnin palauttamismahdollisuuden laajentaminen tilanteisiin, joissa asiamies on itse aiemmin pyytänyt auktorisointinsa poistamista, on perusteltu ja sujuvoittava täsmennys.
- Valitusluvan ulottaminen myös sanktioluonteisia seuraamuksia koskeviin, markkinaoikeuden ratkaisemiin asioihin yhdenmukaistaa menettelyä.
- On perusteltua, ettei esitykseen sisälly uutta velvoitetta järjestää suullista kuulemista.

Yleistä

Hallituksen esitys pohjautuu työ- ja elinkeinoministeriön keväällä 2021 teollisoikeusasiamieslautakunnalta saamaan ehdotukseen muutoksiksi lakiin auktorisoiduista teollisoikeusasiamiehistä. EK:n edustaja on ollut teollisuusoikeusasiamieslautakunnassa kaudella 2020–2023 varajäsenenä, kaudella 2023–2026 jäsenenä sekä kaudella 2026–2029 varajäsenenä, kun lautakunnan ehdotuksia sekä luonnosta hallituksen esitykseksi laiksi auktorisoiduista teollisoikeusasiamiehistä annetun lain muuttamisesta on käsitelty teollisoikeusasiamieslautakunnassa.

Auktorisoitujen teollisoikeusasiamiesten järjestelmä antaa yrityksille ja muille toimijoille varmuuden siitä, että patentti- ja muissa teollisoikeusasioissa asioidaan pätevän ja valvotun asiantuntijan kanssa. EK pitää tärkeänä, että sääntelyä kehitetään järjestelmän toimivuuden ja hallinnollisen keveyden näkökulmasta.

Auktorisoinnin voimassaolo, valvontamaksu ja palauttaminen

EK kannattaa auktorisoinnin jatkamismenettelystä luopumista siten, että auktorisointi olisi jatkossa voimassa toistaiseksi. Nykyinen määräaikaiseen uusimiseen perustuva menettely aiheuttaa asiamiehille ja viranomaiselle tarpeetonta hallinnollista työtä, vaikka vuosittainen valvontamaksu ja siihen liittyvä valvonta jo tosiasiallisesti varmistavat, etteivät passiiviset asiamiehet jää rekisteriin.

EK pitää myös perusteltuna, että auktorisointi voitaisiin jatkossa palauttaa asiamiehen pyynnöstä myös silloin, kun asiamies on itse alun perin pyytänyt auktorisointinsa poistamista, kunhan hän edelleen täyttää muut kelpoisuusvaatimukset.

Muutoksenhaku ja sanktiomenettely

EK pitää perusteltuna, että varoitusta tai huomautusta tai auktorisoinnin poistamista tai peruuttamista koskevasta markkinaoikeuden päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen valitettaessa edellytettäisiin jatkossa valituslupaa, kuten muissakin lain

kattamissa asiaryhmissä. Kuten korkein hallinto-oikeuskin on lausunnossaan katsonut, nykyiselle poikkeukselle valituslupavaatimuksiin juuri tässä asiaryhmässä ei ole perusteita.

EK kannustaa myös harkitsemaan asiamiestutkintoa ja auktorisointia koskevien valitusasioiden keskittämistä nykyistä yhtenäisemmin yhteen tuomioistuimeen. Tämä olisi omiaan parantamaan ratkaisukäytännön yhdenmukaisuutta ja asiantuntemusta, vaikka teollisoikeusasiamieslautakunnan päätöksistä ei nykyisin valiteta kaan kovin usein.

EK pitää myös hyvänä, ettei esitykseen sisälly lausunnoille lähteneessä esitysluonnoksessa ehdotettua velvoitetta järjestää suullinen kuuleminen teollisoikeusasiamieslautakunnassa silloin, kun käsitellään varoitusta tai auktorisoinnin peruuttamista. Auktorisointi on asiamiehelle vapaaehtoista, eikä kyse ole luvanvaraisen elinkeinotoiminnan rajoittamisesta, joten pakollinen suullinen käsittely olisi muodostunut tarpeettoman raskaaksi suhteessa saavutettavaan hyötyyn. Lautakunnan toimintaan sovellettava hallintolaki sekä markkinaoikeuden oma harkinta mahdollistavat jo nyt suullisen kuulemisen järjestämisen niissä yksittäistapauksissa, joissa se on asian selvittämiseksi tarpeen.